

Вшанування святої
великомучениці Варвари
17 грудня (4 грудня)

Тропар, глас 8

Варвару святую шануймо: ворожі бо сіті розірвала
і, як птиця, визволилася від них
за допомогою і зброєю Хреста, всечесная.

Величання

Величаємо тебе, свята великомученице Варваро,
і шануємо страждання твої,
які за Христа перетерпіла ти.

Кондак

У Тройці благочесно оспіваному Богу послідувала ти,
страстотерпице, ідоцьські відкинувши шанування.
Посеред подвигу страждаючи, Варваро,
погроз мучителів не злякалася,
мужемудренна, вельмигласно співаючи завжди:
“Тройцю шаную. Єдине Божество”.

АКАФІСТ
святій великомучениці Варварі
КОНДАК 1

Обраній Богом від ідолослужителяьного роду і покликаній до народу святого, до людей оновлених, невісто Христова, позбавляючись тобою від бід і печалей, подячні пісні і хваління приносять тобі молитвеники твої, свята і всехвальна великомученице: ти ж, маючи дерзновення до Господа, від усяких нас бід звільни, щоб з радістю взивали тобі:

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

Ікос 1

Ангелів пречесну і вселюб'язну чистоту непорочно зберігши, чесна Варваро, ангелам співжительницею бути сподобилась ти; з ними ж, коли співаєш троїчну пісню на небі Богові, почуй і нас, які звертаємось до тебе на землі з похвальними моліннями такими:

Радуйся, отроковице, бо Богом Отцем наперед визначено тобі бути подібною у стражданнях до Сина Його; радуйся, бо Сином Божим, Світлом від Світла покликана ти з темряви до чудесного світла благодаті Його.

Радуйся, бо покликав тебе Дух Святий, і сама ти духом освятилася; радуйся, бо від скверни плоті й духа непорочною ти себе зберегла.

Радуйся, бо з народженим від Діви Женихом Христом ти, діва чиста, заручилася; радуйся, бо земного жениха ти не захотіла.

Радуйся, лілеє дівства, бо серед терня ідольського проросла ти на землі; радуйся, цвіте чистоти, бо у славі процвіла ти на небі.

Радуйся, бо в небесному вертограді Христовим благоуханням насолоджуєшся ти; радуйся, бо Найкрасивішого серед синів людських ти бачити там сподобилася.

Радуйся, бо ризи свої відбілила ти у крові Агнчій на Землі; радуйся, бо у дівоцтві послідувала ти за Божим Агнцем на Небесах.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 2

Бачила свята Варвара себе на високому стовпі батьком поставленою, помишляла себе мановенням Божим на небо бути забраною. Розумне сходження у серці своєму заклавши, ним від темряви до світла і від бездушних ідолів до істинного Бога зійшла, співаючи Йому: **Алилуя.**

Ікос 2

Розум неосяжний в єдиному всіх Творцеві знайти бажаючи, діва, свята Варвара роз-мовляла зі своїм розумом, промовляючи: “Як могли темні ідоли чудесні небесні світила сотворити, поясни”. До неї ж він з псалмоспівцем говорив: “Усі боги народів є бісівські, один же є Бог і Господь, Який Небеса і всі світила їх створив”. Такому твоєму, мудра діво, розуму дивуючись, взиваємо:

Радуйся, бо від старців-ідолослужителів ти мудрішою була; радуйся, бо від мудреців світу цього ти розумніша.

Радуйся, бо тобі надвічні й неосяжні Таїни Свої Бог явив; радуйся, бо тебе істинного богослов'я Сам Бог Слово навчив.

Радуйся, бо тих, які на зірках ворожать, ти розумом Христовим перевищила; радуйся, бо явніше від них ти Небесний круг усвідомила.

Радуйся, бо у творінні ти, як у дзеркалі, Самого Творця побачила; радуйся, бо через створені світила ти Несотворене Світло по-бачила.

Радуйся, бо сьогодні явно ти світло лиця Божого на Небі бачиш; радуйся, бо в тому світлі ти безперестанно радієш.

Радуйся, розуму зірко, її ж осяянням лице Боже, як сонце, ясно нам являєш; радуйся, мисленний місяце, що ніч блукань, як день, просвічуєш.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 3

Сила Вишнього дала тоді святій Варварі, як колись пророку Єзекиїлю, обличчя адамантове, ідо вразило всіх ідолослужителів, бо не побоялася вона звірячого образу їхнього і не злякалася лютих погроз. Тому з дерзновенням мужемудра діва взивала: “Тройцю шаную, Єдине Божество, і їй з вірою поклоняюся, велемовно співаючи: **Алилуя**”.

Ікос 3

Маючи, свята Варвара, Небом даровану мудрість, звернулася до будівничих лазні, і їм розкриваючи Таїну Пресвятої Тройці, по-просила три вікна у лазні зробити. “Якщо, — говорить, — ідолослужителі вуста мають і не оспівують слави істинного Бога, то каміння у цій лазні з трьома вікнами, мов трьома вустами, хай свідчить, що Один є Бог, у Тройці Святій всяким творінням прославлений”. За таку мудрість, свята Варваро, прийми похвалу оцю:

Радуйся, бо у тривіконній лазні ти купіль хрещення зобразила в ім'я Пресвятої Тройці; радуйся, бо у купелі води і Духа ти кров'ю своєю мученицькою омилася.

Радуйся, бо трьома вікнами ти темряву безбожності, противну Тройці Святій, прогна-ла; радуйся, бо через три вікна ти світло Троїчне побачила.

Радуйся, бо тими трьома вікнами осінило тебе Сонце правди, Яке триденно засяяло від гробу; радуйся, бо через них тобі засяяв день Троїчного спасіння.

Радуйся, бо серце своє Єдиному у Тройці Богові ти завжди відкривала; радуйся, бо почуття свої перед спокусами трьох ворогів — плоті, світу і диявола — ти міцно закрила; радуйся, бо в душі твоїй ти троє мисленних вікон — віру, надію і любов — влаштувала; радуйся, бо тими трьома вікнами при Троїчному Божестві і трьома днями воздвигнута Церкву Тіла Христового побачила ти.

Радуйся, бо тобі Небеса три ієрархії ангельські відкрили; радуйся, бо тебе Небесні Троїчні оселі радо прийняли.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 4

Буря люті батька твого, який дихав злобою і вбивством, зашуміла над храмом душі твоєї, свята Варваро, але не змогла його зруйнувати, бо заснований він на твердому камені віри Христової, на ньому ж ти, мудра діво, непорушно стояла і Ісусу Христу, Який укріпляв тебе, пісню співала ти: **Алилуя.**

Ікос 4

Почувши від тебе, мудрої дочки, батько твій Діоскор про Святу Тройцю слова, як аспид глухий, закрити вуха свої і на подобу зміїну з жалом отруйним направив вістря меча на твоє вбивство, але ти, невісто Христова Варваро, наслідуючи Жениха твого Ісуса, Який втік від меча Іродового, втікала від меча Діоскорового, бажаючи серце його від люті звіриної до любові батьківської навернути. Ми ж розумну твою втечу так шануємо:

Радуйся, блаженна, бо ти вигнана з дому земного правди ради; радуйся, багата в Бога, позбавлена батьківських багатств Христа ради.

Радуйся, бо твоє зубожіння є Царством Небесним; радуйся, бо наготовані тобі вічні скарби.

Радуйся, словесна агнище, бо від злого вовка-мучителя ти до Доброго Пастиря Христа прибігла; радуйся, бо у двір праведних овець Його, які праворуч, увійшла ти.

Радуйся, незлобива голубко, яка від земного ворона під покров Небесного Орла втекла ти; радуйся, бо під покровом крил Його ти спокій свій знайшла.

Радуйся, Небесного Отця дочко чесна, бо земним батьком ти з безчестям на смерть гнана була; радуйся, бо від Безсмертного Господа Слави життя вічне зі славою прийняла ти.

Радуйся, бо і за наше життя вічне ти заступницею є; радуйся, щира за нас до Бога молитовнице.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 5

Боготічній зірці була ти подібна, свята великомученице Варваро: бігла бо перед батьком твоїм, настановляючи його на шлях правдивий, вела до Праведного Сонця, Яке від Діви засяло, до Христа Бога. Але, засліплений душевними очима, і тілесними він тебе не побачив. І пробігла ти крізь гору кам'яну, що за велінням Божим перед тобою розступилася, і заховалася від очей його у печері, і звідти оспівувала Бога, взиваючи: **Алилуя.**

Ікос 5

Бачили тебе пастухи, які на верхів'ях гори пасли стадо своє, як ти серед каміння ховалася, і взивали: “Хто ця словесна Агниця і від якого вовка ховається?” І ось Діоскор, від вовка лютіший, вибіг на гору і тебе, яка там переховувалася, знайшов, за коси дівочі схопив і до дому потягнув жорстоким шляхом, на якому ми, вірні, взиваємо до тебе так:

Радуйся, бо молодому оленю на горах ароматських сподобилась ти; радуйся, бо сходження до Небес більше за мирське полюбила ти.

Радуйся, бо ідолослужіння жахливого уникла ти; радуйся, бо на гору Троїчного служіння піднялася ти.

Радуйся, бо крізь камінь пройшла ти, від кам'яносердого тікаючи гоніння; радуйся, бо серед каміння ти Камінь Христа знайшла, що утверджує всіх.

Радуйся, бо у печеру кам'яну ти увійшла, щоб побачити Христа, Який до гробу кам'яного був покладений; радуйся, бо Його ти вже бачиш, Який на Престолі Слави сидить.

Радуйся, бо Христос волосся голови твоєї беріг, щоб і волосся всіх людей вберегти, які утиски терплять на землі; радуйся, бо вони Христом будуть увінчані на Небесах.

Радуйся, бо волосся своє ти кров'ю, наче квітами вкрила; радуйся, бо заплетення волосся твого у вінок золотий перетворене.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 6

Проповідникам богоносним і апостолам Христовим уподібнившись, з дерзновенням перед лицем мучителів проповідувала ти Христа, Істинного Бога; заради Нього люті рани від волосяниць і мечів мужньо перетерпіла ти, свята Варваро. Була ти у темниці ув'язнена, в якій, наче у покоях, у Христі Ісусі раділа ти, співаючи Йому: **Алилуя.**

Ікос 6

Христос Господь, Який серце твоє просвітив істинним Богорозумінням, запалив в очах твоїх світло Божественного лица Свого, Він бо, як улюблений твій Жених, опівночі до тебе, непорочної Своєї невісти, у темницю прийшовши, тебе відвідав, від ран зцілив і світлом лица Свого душу твою звеселив, нас же, вірних, навчив співати так тобі:

Радуйся, ти бо за Христа, Який побиття терпів, нещадно битою була; радуйся, бо через терпіння побиття ти невидимого ворога вбила.

Радуйся, бо рани Господа твого ти на тілі своєму носила; радуйся, бо від усіх ран ти від Господа зцілення отримала.

Радуйся, бо Сам Господь, Світло для світу, Себе тобі у в'язниці явив; радуйся, бо Сам Лікар душ і тіл тебе, хвору, відвідав.

Радуйся, бо через земну в'язницю ти у Небесний покій світло увійшла; радуйся, бо з крові твоєї ти собі весільне вбрання пошила.

Радуйся, бо через тебе від багатьох ран грішники зціляються; радуйся, бо через тебе від усіх хвороб ті, хто з вірою до тебе приходять, uzдоровлюються.

Радуйся, доріг гріховних скоро руйнівнице; радуйся, ран численних добра цілителько.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 7

Хотів безумний мучитель бажання своє здійснити і облесливими словами тебе, свята Варваро, від Істинного Бога відвернути і до ідолів навернути, ти ж, як мудра діва, відповідала йому: “Скоріше твердий адамант на м'який віск перетвориш, аніж мене від Христа Бога мого відвернеш: Його з Отцем і Святим Духом, Єдиного Істинного Бога сповідую, славлю, хвалю і співаю Йому: **Алилуя**”.

Ікос 7

Нову показав нелюдську лють звіроподібний мучитель, коли тебе, свята великомученице Варваро, звелів на дереві повісити і залізними нігтями тіло твоє стругати, і свічками запаленими твої ребра обпалювати, а також молотом у голову тяжко бити. Це надзвичайне терпіння твоє благоговійно згадуючи, похвалами ублажаємо тебе такими:

Радуйся, бо повішена була ти на дереві ради Христа, на хресті розіп'ятого; радуйся, бо стругана була ти по ребрах ради Ісуса, копієм у ребро проколеного.

Радуйся, бо вогонь любові до Бога у серці своєму запалила ти; радуйся, бо через це запаленими свічками обпекли тебе.

Радуйся, твердіша за адамант у терпінні непорушному; радуйся, міцніша від кам'яного стовпа у мужності непохитній.

Радуйся, бо молотом, що бив тебе по голові, вінець Царства тобі сковано; радуйся, бо тим же молотом голова ворога твого сокрушилася.

Радуйся, бо з Христом заради Нього на землі страждала ти; радуйся, бо з Ним і у Ньому на Небесах прославилася ти.

Радуйся, усіх ворогів наших переможниця; радуйся, у бідах наших скоро помічниця.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 8

Дивне і страшне святої Варвари страждання побачивши, благовірна жона Юліанія здивувалася вельми, як молода отроковиця в юному тілі такі терпить за Христа страждання, і слізної сповнившись милості, подячно і вона взивала до Христа Бога: **Алилуя**.

Ікос 8

Увесь Найсолодший Ісус, усе бажання у тобі було, свята Варваро; ти бо заради Його насолоди гіркі терпіла муки, так взиваючи: “Чашу страждання, що її дав мені Улюблений мій Жених, хіба не буду я пити?” — і сама явилася чашею, що насолоду чудесних зцілень проливає для всіх, хто взиває до тебе:

Радуйся, бо ти кинула в пекло ідолюську оману; радуйся, бо полюбила ти Небесну Ісусову насолоду.

Радуйся, мисленна стамно, бо манну борошна виконання волі Божої у собі ти берегла; радуйся, бо вірним у здійсненні благих бажань ти допомагаєш.

Радуйся, річко, сповнена водами благодаті Божої; радуйся, джерело, що кипить чудес виливанням.

Радуйся, бо, як бджола, ти від смердючого диму ідолослужіння відлетіла; радуйся, бо

до пахощів мирра Христового ти з насолодою приєдналася.

Радуйся, бо твоїми по всьому тілу ранами була подібна ти до стільників; радуйся, бо краплі крові твоєї були солодші за мед для Найсолодшого Ісуса.

Радуйся, бо для всіх вірних пам'ять про тебе пресолодка; радуйся, бо для всієї Церкви ім'я твоє пречесне.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 9

Усе єство ангельське великою зраділо радістю, побачивши мужню міцність твою, свята і непереможна мученице Варваро: ангельські чини, побачивши, як давній ворог, прегордий князь темряви з усім його бісівським та ідольським полчищем від тебе однієї, молодої діви, посоромлений втік і під ноги твої був повалений, величним голосом заспівали Богові: **Алилуя.**

Ікос 9

Проповідники велемовні риторськими своїми язиками не можуть оспівати величі твоїх тяжких страждань, о Варваро: хто бо опише біль твій, коли груди тобі відрізали? Хто опише сором лица дівочого, коли нагою тебе по всьому місту беззаконні мучителі водили? Цей біль і безчестя над тобою, нині згадуючи, жахаємось і з милістю взиваємо так:

Радуйся, добра лоза саду Ісусового; радуйся, парость істинна винограду Христового.

Радуйся, бо груди твої відрізані, як грона виноградні Господу твоєму в дар принесені;

радуйся, бо кров твоя, як вино милості, з них витікала.

Радуйся, бо Христа ради нагого і ти риз своїх позбавленою була; радуйся, бо ради Христа, Якого Єрусалимом для наруги вели, і ти містом для наруги була ведена.

Радуйся, бо ангелом у світлий одяг у наготі твоїй була ти одягненою, радуйся, бо ним від ворожих очей була ти прикрита.

Радуйся, бо страшний для ангелів і людей сором ти терпіла; радуйся, бо і самих мучителів ти терпінням своїм здивувала.

Радуйся, бо Сам Господь з Неба дивився на твої страждання; радуйся, бо Сам Подвигозасновник похвалив подвиги твої.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 10

Спасти бажаючи душу свою, про тіло ти не дбала, свята Варваро: коли бо на смерть тебе засудили, ти під меч гострий, як під вінець найкращий з радістю

пішла і Богові, Який у мученицькому подвигу тебе укріплює, співала ти пісню: **Алилуя.**

Ікос 10

Стіни кам'яної твердішим було окам'яніння серця Діоскора, перетворився він, свята Варваро, з батька твого у жорстокого мучителя: він бо, почувши твоє на смерть засудження, не тільки через смерть твою не журився, але й сам на місці засудження відтяв твою святу голову і так, за предвіщенням Господнім, окаянний батько віддав на смерть дитину свою. У такій блаженній твоїй кончині прийми від нас співи оці:

Радуйся, бо за главу Церкви — Христа — ти під меч голову свою віддала; радуйся, бо за любов до небесного чоловіколюбного Отця Безсмертного на смерть земним батьком віддана.

Радуйся, бо у терпінні ти мученицький шлях гідно пройшла; радуйся, бо віру у Безсмертного Обручника Христа до смерті зберегла ти.

Радуйся, бо силою з Неба на боротьбу проти сил піднебесних була ти опоясана; радуйся, бо у переможну славу на Небесах була ти Христом Богом одягнена.

Радуйся, бо зброєю благовоління Божого була ти на землі увінчана; радуйся, бо цвітом нетління прикрашена ти на Небесах.

Радуйся, дівам чеснота і похвала; радуйся, мученикам краса і радість.

Радуйся, християнам тихе пристановище; радуйся, вірним тверде заступництво.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 11

Співів наших похвальних, скільки б їх ми не мали, але не можемо достойно оспівати тебе, свята і всехвальна мученице Варваро; однак ми, дякуючи за Божі Дари, що нам тобою даровані, Богові, Який у тобі прославився, подячними устами звиваємо: **Алилуя.**

Ікос 11

Як світлосяйну свічку, на Небесному свічнику перед Пресвятою Тройцею поставлену, бачимо розумними очима тебе, свята діво Варваро: нею ж ти нічний морок гріхів наших освітлюєш і нас на світлу дорогу спасіння наставляєш, тому достойна ти, щоб такими словами ми тебе прославляли:

Радуйся, світлорозумний промене, до Світла Немеркнучого приєднаний; радуйся, мисленна деннице, яка зійшла день вечірній освітлювати.

Радуйся, благовонна смирно, яка у Церкві Христовій духмяніє; радуйся, золота кадильнице, яка фіміам молитви за нас до Бога приносиш.

Радуйся, мироположнице зцілень невичерпна; радуйся, скарбнице Божих дарів віч-них.

Радуйся, чашо, яка від багатств дому Божого черпає радість; радуйся, сосуде, який від Христа наповнився усіма Небесними насолодами.

Радуйся, адаманте, який перстень безсмертя через заручення з Христом прикрасив; радуйся, вінок чеснот у руках Господніх.

Радуйся, бо на тебе Цар Слави славу і красу Своєю возложив; радуйся, бо тобі Цар царюючих і Господь усіх Царство Своє і владу дарував.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 12

Благодать від Бога дана тобі, щоб оберігати від несподіваних хвороб і наглої смерті всяку людину, яка з вірою, любов'ю і благоговінням чесні твої страждання згадує і шанує; тієї благодаті не позбав нас, добра діво Варваро, щоб здорові тілом і духом, у сьогоденному і майбутньому житті з тобою співали Богові: **Алилуя.**

Ікос 12

Оспівуємо твої великі подвиги, шануємо страждання, хвалимо довготерпіння, благословляємо святу твою кончину, славимо тебе, бо у немічному своєму тілі явила ти нездоланну мужність, якою на Землі і на Небесах прославилася ти, свята і добром все перемагаюча великомученице Варваро.

І на честь твоїх переможних подвигів і страждань похвально взиваємо до тебе так:

Радуйся, бо ангельських чинів співжительною ти стала; радуйся, бо єдина з усіх дів непорочних до покоїв Небесних ти радісно введена.

Радуйся, бо мучеників полками ти під вінець слави у гласі радості ведена; радуйся, бо від усіх жителів Небесних прийняла ти цілування.

Радуйся, бо нагорода твоя велика на Небесах; радуйся, бо радість твоя вічна у світлості святих.

Радуйся, від ворогів видимих і невидимих наша заступнице; радуйся, нам благодаті, торжества і слави заступнице.

Радуйся, душевних і тілесних недугів наших цілителько; радуйся, спасительних благ земних і небесних подателько.

Радуйся, бо тобою від наглої і вічної смерті збереженими бути ми сподіваємося; радуйся, бо через тебе вічне життя здобути сподіваємося.

Радуйся, Варваро, невісто Христова прекрасна.

КОНДАК 13

О многостраждальна і всехвальна великомученице Варваро! Сьогоднішнє наше моління прийнявши, від усяких хвороб душевних і тілесних і ворогів видимих і невидимих нас позбав, і від вічних мук твоїм богоприємним заступництвом збережи, щоб з тобою, на землі живих, на віки співати Богові: **Алилуя.**

(Цей кондак читається тричі, а потім ікос 1 і кондак 1)

Молитви до св. вмц. Варвари

СВЯТА славна і всехвальна великомученице Христова Варваро! Зібрані сьогодні у храмі твоєму Божественному люди, перед ракою мощей твоїх поклоняючись і з любов'ю їх цілуючи, страждання ж твої мученицькі і в них Самого Страстоположника Христа — Який дав тобі не тільки в Нього вірувати, але й за Нього страждати — похвалами ублажаючи, молимо тебе, відому бажань наших просительку, моли з нами і за нас умоленого від Свого благоутробія Бога, щоб милостиво вислухав тих, хто просить Його благостиню, щоб не відвів від нас усі для спасіння і життя потрібні прохання і дарував християнську кончину життя нашого безболісну, безгрішну і мирну, Божественних Таїн причасну; і всім, хто на всякому місці, в усякій скорботі і напастях потребує Його чоловіколюбства і допомоги, велику Свою подав милість, щоб благодаттю Божою і теплим заступництвом, душею і тілом завжди у здоров'ї перебуваючи, славили дивного у святих Своїх Бога Ізраїлевого, Який не віддаляє допомоги Своєї від нас, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. **Амінь.**

СВЯТА великомученице Христова Варваро! Моли з нами і про нас, рабів Божих (імена), від Свого милосердя Бога, Якого молимо, хай милостиво почує нас, які просимо Його про благостиню, і не відсторонить від нас усі для спасіння і життя потрібні прохання; християнську кончину життя нашого безболісну, неосоромну, мирну і Божественних Таїн причасну хай дарує, аби благодаттю Божою і твоїм теплим заступництвом, душею і тілом завжди у здоров'ї перебуваючи, славили дивного у святих Своїх Бога Ізраїлю, Який не віддаляє допомоги Своєї від нас, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. **Амінь.**